



Ermita Mare de Déu de l'Alegria

Tiana

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Camí de l'Alegria
Emplaçament Pel Camí de l'Alegria

Coordenades:

Latitud: 41.48904
Longitud: 2.27129
UTM Est (X): 439169
UTM Nord (Y): 4593304

Classificació

Número de fitxa 08282 - 37
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Gòtic
Segle XII/ XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL (núm CPAA 37) 17/07/2002
Número inventari IPA 9347-I
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religió
Titularitat Privada
Titular: 001001200DF39D
Autoria de la fitxa Àlvar Sáez Puig
Data de registre de la fitxa: dl., 11/02/2019 - 01:00

Descripció

Edifici religiós; es tracta d'una petita església de només una nau, de planta rectangular acabada amb un absis poligonal. A la part posterior dreta de l'edifici, destaca especialment el seu campanar amb planta quadrada, la base del qual està fiada a dins l'església.

Uns finestrals ogivals s'obren a la part alta, culminada amb merlets i una teulada amb quatre vessants molt inclinats, fruit d'alguna reforma posterior. La façana, molt retocada, fuig de l'estil gòtic i és d'una absoluta simplicitat: un òcul a la part superior, i una porta amb la llinda i els brancals de pedra. Hi ha annexos posteriors a la part dreta de l'edifici, especialment unes torretes llanternes d'estil barroc.

Observacions:

Presenta una nau amb capelles laterals. Té un absis a la nau central i una torre adossada (el campanar). Va ser església parroquial del poble fins que es va construir l'actual (s.XIX) degut al creixement de la població. La primera construcció data del segle XI. La nau i el campanar són del segle XVI, quan es produí una restauració. Més tard, al 1729, s'hi va fer una reforma. Envoltada de camps de conreu. Una taula, bancs de pedra, una font i plantació de xiprers conformen l'espai. La volta i els paraments són pintats i arrebossats. L'absis està pintat pel Sr. Ignasi M. Serra Goday, qui el va finalitzar l'any 1972. Té un paviment ceràmic amb lloses-làpides. Antiga Església Parroquial de Tiana, Mare de Déu de l'Alegria.

Història

L'ermita de l'Alegria fou l'antic temple parroquial de Tiana, que fou consagrat l'any 1104 i refet a la seva totalitat a l'alta Edat Mitjana, amb el mateix estil gòtic que es conserva a algunes de les seves parts. Posteriorment hi hagueren noves reformes: sobre la llinda de la porta principal hi ha inscrita la data de "1729". Els documents més antics en que es fa referència al culte a la Mare de Déu de l'Alegria es remunten a la segona meitat del S. XVII. No hi ha constància de l'antiguitat del culte a la Mare de Déu de l'Alegria per part dels pescadors de Montgat, doncs no s'ha trobat cap document que faci referència a la constitució de la Confraria. Malgrat això cal pensar que és de l'època citada, mitjans o finals del S. XVII, doncs l'antiga imatge del 1701 duia la inscripció: Patrona dels Pescadors que es venera en la Parròquia de Tiana. Malauradament aquesta imatge fou destruïda l'any 1936. No és fins el 29 de juny del 1732 en que es documenta l'existència de la Confraria de Pescadors, amb un acta que diu així: Convocat y congregat lo consell general dels confreres de la Confraria baix la Invocació de Nostra Señora de la Alegria construïda en la parroquial Iglesia de St. Cipria de Tiana Bisbat de Barcelona en la Rectoria de dita Iglesia parroquial en la qual invocació intrevingueren y foren presents. Segueix la relació dels administradors: Pau Batlle i Esteve Milás i de 14 confreres i el motiu de la convocatòria que era el de prohibir anar a pescar els dies de festa baix sanció de sis sous. De notable interès per la història de la Confraria és un llibre de comptes que es conserva en l'arxiu parroquial de Tiana i que abasta els anys 1766 fins el 1816. A partir de l'any 1816 no trobem cap document a l'arxiu parroquial de Tiana que faci referència a la Confraria de la Mare de Déu de l'Alegria. És justament l'any en que en uns terrenys cedits per en Pau Matheu-Alsina Sanpere comencen les obres de construcció de la futura església parroquial de Sant Joan i Santa Maria de Montgat, obres que per manca de suport econòmic restaran aturades quaranta anys. Quan el 29 de desembre de 1867 deu anys després de la seva benedicció es declara parròquia, als montgatins ja no els hi cal anar a la parròquia de Sant Cebrià i el culte a la Mare de Déu de l'Alegria desapareix. Pel que fa a la confraria de pescadors no en tenim cap testimoni des d'aquell llunyà 1816 fins l'any 1857 de la benedicció del nou temple. L'única dada que hem trobat d'aquells anys és l'existència l'any 1888 d'una mútua amb el nom de Sant Jaume, que el 1910 figurava com Confraria de Sant Jaume. Pel que fa al de l'antiga patrona dels pescadors, la Mare de Déu de l'Alegria, seguia al seu altar, sense que se li retés cap ofici ni devoció especial, doncs els que havien sigut els seus devots, els pescadors, ja no hi pujaven. L'any 1886 fou consagrat l'actual temple parroquial de Sant Cebrià de Tiana. Això portà com a conseqüència que el temple primitiu quedés tancat totalment al culte i

l'advocació de la Mare de Déu de l'Alegria s'oblidés, tot i que conservà al seu interior l'altar i l'imatge. Cap el 1908, un grup de tianencs amb gran amor pel seu poble i les seves tradicions, va impulsar la restauració de l'antiga església parroquial i el culte a la Mare de Déu de l'Alegria, traslladant l'imatge des del seu altar al presbiteri, com a titular del temple, anomenat des d'aleshores ermita de l'Alegria. També es va instaurar la celebració per la diada de Pasqua de Resurrecció d'un aplec, molt celebrat tant pels tianencs com pels montgatins, així com l'edició d'uns Goigs que, en recordança del patronatge de la Confraria de Pescadors. L'actual església parroquial és un elegant edifici d'estil gòtic tardà, d'una nau i absis poligonal amb campanar de torre quadrada; el 1970 va ser decorat amb pintures murals d'Ignasi M. Serra Goday. El Dilluns de Pasqua s'hi celebra un aplec.

Bibliografia

<http://coneixercatalunya.blogspot.com/2009/08/lalegria-de-tiana-maresme...> Toffoli, Josep Maria (2000). Història de l'Alegria d'ahir fins avui. Noucents anys d'història de la parròquia de Tiana. Ajuntament de Tiana. Regidoria de Cultura. Ajuntament de Tiana (2002). Catàleg del Patrimoni Arquitectònic i Ambiental de Tiana. Vol. 1. Tiana. <https://www.encyclopedia.cat/EC-GEC-0065977.xml>



